

## РОЛЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ

*Чмель В.В.,  
викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №1  
Національний технічний університет України „Київський політехнічний  
інститут імені Ігоря Сікорського”  
М. Київ, Україна*

Поняття „критичне мислення” з’явилося в Стародавній Греції ще за часів Платона та Арістотеля. Проте, вивчати його вплив на формування вільної особистості та навчання вчені почали значно пізніше.

Кожна людина народжується зі здатністю мислити. Але в процесі авторитарного виховання, під впливом стереотипів та забобонів, що існують в суспільстві, вона втрачає цю здатність, покладаючись на застереження батьків та авторитетну думку людей з більшим досвідом та знаннями.

Сьогодні українська освіта переживає докорінні зміни у підходах до навчання та мотивує викладачів вивчати світовий досвід та впроваджувати досягнення педагогічної науки в освітній процес. Головним завданням у навчанні стають свобода думки та творчість. Тільки людина, яка здатна самотійно здобувати знання, відшукувати потрібну інформацію, аналізувати її та робити правильні висновки зможе стати успішною в сучасному суспільстві.

Вчитися мислити дитина починає ще в школі і, саме, шкільні вчителі мають створити сприятливі умови та використовувати різноманітні засоби, техніки та стратегії, щоб навчати учнів думати. Механічне запам’ятовування жодним чином не стимулює процес мислення. Діти, як губки, всмоктують всю інформацію з оточуючого середовища [3, 46]. Зважаючи на те, що в сучасному світі інформаційні потоки збільшилися в десятки разів і не всі джерела містять достовірну інформацію, для майбутніх фахівців надзвичайно важливим стає опанування навичок відокремлювати реальні факти від того, що Бертран Рассел називав „інтелектуальним сміттям”, аналізувати та обробляти дані, ставити правильні питання, формувати власні погляди,

шукати переконливі докази для підтвердження правильності своєї думки [2, 287].

Критичне мислення характеризується неупередженістю, чесністю, прагненням до пошуку обґрунтувань, допитливістю, гнучкістю та бажанням розглядати і поважати інші точки зору. Воно не допускає брехні чи самообману. Людина повинна чітко визнати що вона знає і чого їй ще потрібно навчитись для кар'єрного зростання як спеціаліста та підвищення якості свого життя. Також розвиток критичного мислення несумісний з тиском з боку викладача, який натомість має бути відкритим та толерантним до будь-яких ідей студентів. Велику роль відіграють мотивація та творчий підхід до пошуку шляхів вирішення проблем [1, 33]. Викладач має заохочувати студентів задавати питання та шукати відповіді, застосовувати вивчений матеріал для вирішення проблеми, висловлювати свої думки та обговорювати ідеї своїх одногрупників. Якщо на занятті панує атмосфера зацікавленості та відкритості, студенти вчаться вільно висловлювати свої здогадки та припущення, з'ясовувати та аналізувати думки своїх колег, обговорювати можливі висновки, що ґрунтуються на здобутих знаннях та отриманій інформації. Роль викладача полягає в коригуванні процесу спілкування та мислення студентів.

#### Література

1. Akhmad I.M., Chmel V.V. Mixed forms of teaching English at technical universities/ I.M. Akhmad, V.V. Chmel // Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. № 2 (58), 2018 р. / Заг. редакція – проф. Матвієнко О. В., укладач – канд. пед. наук, доц. Кудіна В. В. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 72 с.
2. Bailin, S., Case, R., Coombs, J. R., & Daniels, L. B. Conceptualizing critical thinking. *Journal of Curriculum Studies*, 31(3), 1999. – P. 285–302.
3. Chmel V., Akhmad I. Use of video materials for teaching critical thinking the students of technical universities/ V.V. Chmel, I.M. Akhmad//

Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. № 2 (58), 2018 р. / Заг. редакція – проф. Матвієнко О. В., укладач – канд. пед. наук, доц. Кудіна В. В. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2018. 72 с.